

УДК 351.862.4(477)

Качечка О. – ст. гр. БМм - 51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Сороківська О.А.

Під енергетичною безпекою України слід розуміти спроможність держави забезпечити ефективне використання власної паливно-енергетичної бази, здійснити оптимальну диверсифікацію джерел і шляхів постачання в Україну енергоносіїв для забезпечення життєдіяльності населення та функціонування національної економіки у режимі звичайного, надзвичайного та воєнного стану, попередити різкі цінові коливання на паливно-енергетичні ресурси або ж створити умови для безболісної адаптації національної економіки до нових цін на ці ресурси.

Людство впродовж своєї еволюції демонструє стійке зростання енергоспоживання. За кількістю споживачів енергії (всіх видів) Україна займає 5 місце в світі. Проте за обсягом річного ВВП (2009 рік) на душу населення – знаходиться в кінці першої сотні країн. Проводячи зіставлення, наприклад з Польщею, можна зазначити, що Україна споживає 78 млрд. м³/рік при ВВП 800 дол. США, а Польща споживає газу в шість разів менше (12 млрд. м³/рік). При цьому її ВВП в шість разів більше (4800 дол. США). Але, споживаючи газ, Україна при цьому ще спалює 50 млн. т енергетичного вугілля і близько 5 млн. т мазуту. Все це пов'язано з високою енергоємністю української важкої промисловості. Одна тонна нашої промислової продукції включає 1,8 т «умовного палива», тоді як в Польщі – 0,2 т. Частка екологічно брудних енергоємних галузей в Україні безперервно росте і вже досягла 60%. Для України питання енергетичної безпеки є нині головною умовою її існування як самостійної держави. Нині недостатня увага приділяється фінансуванню геологорозвідувальних робіт, що є необхідною умовою збільшення рівня забезпечення України власними нафтою і газом. Не обґрунтованими є пропозиції прихильників ПГЕС, які зводяться до необхідності повної заміни генеруючого обладнання теплових електростанцій (ТЕС) та заміщення його ПГЕС. Слід врахувати, що введення 20,7 млн квт. ПГЕС вимагає близько 20 млрд дол. США капіталовкладень і посилює залежність України від російського газу, що є загрозою її енергетичній безпеці. Висока енергоємність економіки України є загрозою екологічної і економічної безпеки країни. Українська енергетика переживає важкі часи. Зниження енергоспоживання промисловим сектором, заморожування тарифів для всіх груп споживачів призвели до того, що фінансові показники всіх теплових генеруючих компаній за підсумками першого півріччя 2010 року є від'ємними.

Проблеми енергетичної безпеки країни погіршують фактичний стан економіки. Недостатність власних енергосировинних ресурсів підвищує рівень її енергоємності. Рівень використання власних ресурсів в Україні не відповідає сучасним вимогам – енергоємність ВВП більше, ніж в два рази перевищує аналогічний показник країн ЄС. Тому необхідною умовою підвищення ефективності національної економіки є стабільний розвиток паливно-енергетичного комплексу, забезпечення власного видобутку енергоресурсів, а також диверсифікація джерел пошуку і типів використання первинних енергоносіїв з урахуванням певних обмежень як технічного, технологічного, так і економічного характеру.